

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

E-post: uttalelse@nve.no

Lillehammer, 1. september 2024

Dette brevet sendes på vegne av DNT Gjøvik og omegn, Norges Jeger- og Fiskerforbund Oppland, Birdlife Norge avd. Oppland og Naturvernforbundet i Innlandet

Høringsuttalelse 202114931: Konesjonssøknad for Sevald skog solkraftverk, Gjøvik kommune

Vi viser til konsesjonssøknad for Sevald skog solkraftverk i Gjøvik kommune. Konesjonssøknaden er lagt ut på høring av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med frist 1. september. Tiltakshaver er Energeia AS og planområdet utgjør 723 dekar. Området består i dag i hovedsak av skog på middels bonitet. Solkraftverket er planlagt som agrivoltaisk prosjekt der hovedformålet er samdrift av landbruksvirksomhet med beite og kraftproduksjon på samme areal. Omkring 913 dekar av dagens produktive skog skal nydyrkes gjennom overflatedyrking. Statsforvalteren Innlandet har gitt tillatelse til nydyrking på Seval Skog 2. september 2022, der etablering av et agrivoltaisk solkraftverk på arealet etter nydyrking, er inkludert i Statsforvalterens beslutning. Solkraftverket er beregnet å gi en årsproduksjon på 53,5 GWh årlig.

Vi har følgende innspill:

- Forum for natur og friluftsliv Innlandet, med undertegnede natur- og friluftslivsorganisasjoner, er betenkt over det store omfanget av solkraftverk i skog- og naturområder i Innlandet, og de konsekvensene dette har for naturmangfold, fugl, vilt og utøvelse av friluftsliv. Det er nå 24 solkraftverk som formelt er meldt inn til NVE for konsesjonsbehandling, men mange flere prosjekter kommer. I rapporten «Kraftløftet Innlandet», utarbeidet av NHO Innlandet, LO og Innlandet fylkeskommune i november 2023, kommer det fram at 80 solkraftprosjekter er varslet til regionalt nettselskap (Elvia, Vevig og Fjellnett), og dermed er under planlegging.
- Heller enn sak for sak tilnærming i solkraftprosjekter, som nå er praksis, må det etter vårt syn til en overordnet politikk og helhetlig plan i Innlandet, der sentrale problemstillinger tilknyttet solkraft blir avklart, og nødvendige interesseavveininger blir foretatt. NVE bør trekke i bremsen og tilkjenne dette behovet ovenfor departementet og regjeringen. NVE,

Statsforvalter eller Innlandet fylkeskommune bør få et mandat til utarbeidelse av en overordnet plan.

- Vi viser til vedtak, sak 68/2024, i Fylkesutvalget i Innlandet fylkeskommune 11. juni 2024. Grunnet de mange målkonflikter tilknyttet fornybar energi i Innlandet ba Fylkesutvalget fylkeskommunedirektøren om å gå i gang med «Regionale føringer for vind- og solkraft i Innlandet». Bakgrunnen for saken er å håndtere utfordringer knyttet til behovet for ny kraftproduksjon og nettkapasitet på den ene siden, og de politiske målsetningene om bevaring av natur- og arealer på den andre siden. Vi ber om at NVE og andre sektormyndigheter involverer seg i dette arbeidet. Vår forventning er at offentlige myndigheter tar ansvar for nødvendig samkoordinering mellom plan- og bygningsloven og energiloven, og at en overordnet plan ledes ut av en grundig demokratisk prosess.
- Etter vårt syn bør en overordnet plan for solkraft i Innlandet primært ikke ta i bruk grønne skog- og naturområder som i eksemplet med Sevald skog solkraftverk, men heller, gjennom kraftige politiske virkemidler, sikre høy utnyttelse av grå arealer, industri- og næringstomter, boliger mm.
- Klimaavtalen med EU gir Norge en forpliktelse om netto null utslipp av klimagasser fra skog- og arealbrukssektoren for periodene 2021-2025 og 2026-2030. Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet, NVE og Statens Vegvesen overleverte 11. april 2023 rapporten «Tiltaksanalyse for skog- og arealbrukssektoren (LULUCF): Hvordan Norge kan redusere utslipp av klimagasser fra arealbruksendringer innen 2030» til Klima- og miljødepartementet. Departementet hadde gitt i oppdrag å svare ut hvordan nå klimaforpliktelsen. Konklusjonene fra fagetatene var tydelig: Nedbygging av natur er stor og betydelig kilde for utslipp av klimagasser. Det å forhindre videre nedbygging vil være helt avgjørende for å nå klimamålene, og regnes som et effektivt, rimelig og avgjørende klimatiltak.
- Vi minner om at den globale naturavtalen forplikter oss til en langt mer bærekraftig og arealnøytral forvaltning. Minst 30 prosent av land og hav på jorden skal bevares innen 2030, og 30 prosent skal restaureres. Norsk rødliste for arter fra 2021 viser at 2752 arter i Norge er truet. Arealendringer som rammer artene sine leveområder, er utvilsomt den viktigste trusselen for naturmangfoldet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Innlandet

Morten Aas
Koordinator
FNF Innlandet

Kopi: Gjøvik kommune, Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandet